

Hvilan Utbildning AB

2019-05-22

Elisabeth.Lewen@Hvilanutbildning.se

1 (22)

Dnr-2018:11109

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Hvilan
Utbildning gymnasieskolan i Staffanstorps
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hvilan Utbildning gymnasieskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hvilan Utbildning gymnasieskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat. I en bred uppföljning bör elevernas kunskapsresultat, skolenhetens värdegrundsuppdrag, undervisningens genomförande inklusive det arbetsplatsförlagda lärandet och lärares förutsättningar ingå.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att skolan tar reda på vilka förutsättningar och behov eleverna på språkintröduktion har och att lärarna anpassar undervisningen efter aktuell elevgrupp.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ser till att lärare ges förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 24 oktober 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@Skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, [Box 156, 221 00 Lund](#). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11109) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn till viss del leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag, men har vid tillfället för kvalitetsgranskningen inte följt upp kunskapsresultaten tillsammans med lärarna, och inte heller analyserat utfallet eller beslutat om utvecklingsåtgärder. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Dock bedömer Skolinspektionen att då rektorn inte följer upp, analyserar eller vidtar åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv kring skolans resultat behöver rektorn på Hvilan utbildning gymnasieskola främst prioritera det arbetet. Då utvecklingsbehov föreligger inom samtliga områden inom Rektors ledarskap bör därefter utvecklingsarbete initieras även inom övriga områden.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte ger någon ledning och styrning kring frågor som rör skolans arbete med jämställdhet även om vissa insatser görs i syfte att belysa jämställdhetsfrågor. Lärare berättar att eleverna svarar på en årlig enkät innehållande frågor bland annat kring jämställdhet och diskriminering och att resultaten följs upp på kollegiemöten. Lärare och elever berättar att det i undervisningen, i flera ämnen och i olika kurser, finns avsnitt i undervisningen som berör genus, jämställdhetsfrågor, lagar och regler kring normer i olika länder. De säger att det är vanligt förekommande i undervisningen. Både lärare samt elever säger att flickor och pojkar behandlas lika. Dock säger lärare och rektor att det inte finns ett uttalat jämställdhetsarbete som leds av rektorn. Lärarna säger att de, av den tidigare rektorn, fått direktiv om att ordna aktiviteter samt att ta med jämställdhet i undervisningen. Rektorn säger dock att det inte finns några parametrar som skolan läser av, kontrollerar eller analyserar för att ta reda på om förutsättningarna i undervisningen är lika oavsett könstillhörighet.

Pedagogiskt ledarskap

Granskningen visar att rektorn skapar vissa förutsättningar för lärare att samverka men att rektorn inte följer upp om lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Vidare finns det vissa gemensamma arbets- och förhållningssätt som tillämpas av lärarna men det finns inte en planerad introduktion för obehöriga lärare.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektor uppger att det finns tidsmässiga förutsättningar för samverkan i kollegiet och att det finns ett mötesschema att följa. Lärarna säger att det finns en flexibilitet i att den största delen av mötestiden inte är styrd med en agenda, förutom klasskonferenser och kollegiemötet varannan måndag där samtliga på skolan är med. På övrig mötestid finns det enligt lärarna möjligheter att mötas i olika konstellationer efter de behov som finns i verksamheten. De säger vidare att det inte finns en struktur för arbetslagsmöten och inte heller någon uppföljning från rektorn om vad som tagits upp på de mötena. Lärare säger att det under detta läsår inte funnits någon schemalagd fortbildning i kollegiet eller något innehåll styrt av rektorn. Då skolan har en nyanställd rektor inför vårterminen 2019 säger denne att han har svårt att utvärdera det kollegiala lärandet men att han har fått in förslag på vad kollegiet vill fördjupa sig i framöver.

Granskningen visar vidare att det finns vissa gemensamma förhållningssätt och arbetssätt. Enligt lärarna och rektorn finns det gemensamma förhållningssätt till exempel genom att alla som är verksamma på skolan har och uttrycker höga förväntningar på eleverna. Lärarna säger vidare att det finns en kultur som skolledningen förmedlar om vad som är okej på skolan och inte. De säger också att personalen är närvarande i alla miljöer på skolan som matsal, korridorer med mera. Lärarna säger vidare att då de pratar om kränkningar och arbetet med likabehandlingsplanen så är en av de viktiga delarna att om det sker någon incident med kränkning så behandlas det direkt. Rektorn och lärarna berättar om att lärarna har en gemensam mall för kursplaneringar som lärarna lämnar in till rektorn där det finns mål, syfte och metod angivna. Uppföljning av detta sker på medarbetarsamtalen och genom spontanbesök i undervisningen.

Granskningen visar att det inte genomförs en planerad introduktion av obehöriga lärare. Lärarna och rektorn säger i intervjuer att det inte har genomförts en planerad introduktion av obehöriga lärare. Enligt rektorn finns det ett dokument med ett program för hur introduktionen av obehöriga ska gå till men att det programmet inte användes vid de senaste anställningarna. Nationell statistik från februari 2019 visar att andelen lärare med lärarlegitimation (inklusive personal på introduktionsprogram) och behörighet i minst ett ämne är 64 procent.

Resursfördelning efter behov

Granskningen visar att rektorn fattar beslut om hur resurser ska fördelas och att resursfördelningens effekter till viss del följs upp av rektorn. Rektorn uppger att han genom möten och samtal med kollegor har den information som han behöver för att fördela resurser och gör det gällande exempelvis lokaler, personal och material. Rektorn uppger att han vid regelbundna möten med skolans ekonomiavdelning stämmer av och fördelar resurser efter uppkomna behov. Exempel under det senaste halvåret är ökad modersmålsundervisning och studiehandledning i ett språk. Andra exempel som rektorn ger är omstrukturering av schema och lärartid till elever med särskilda behov. Rektorn säger att resurser följs upp kontinuerligt genom att personal kommer till honom och berättar om verksamheten.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att det saknas en bred uppföljning av skolenhetens resultat. Av intervjuer med lärare, rektor samt inkommen dokumentation framgår att det inte finns någon samlad uppföljning av Hvilan utbildning gymnasieskola. Detta utvecklas närmare under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat. I en bred uppföljning bör elevernas kunskapsresultat, skolenhetens värdegrundsuppdrag, undervisningens genomförande inklusive det arbetsplatsförlagda lärandet och lärares förutsättningar ingå.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas en uppföljning av skolenhetens resultat. Av det följer att det saknas en analys av skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsuppdrag, kopplat till undervisningens genomförande samt lärares förutsättningar.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs.

Granskningen visar att viss uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat görs av lärarna men att rektors uppföljning och analys av skolenhetens kunskapsresultat saknas. Lärare och rektor säger att uppföljning av kunskapsresultaten under det senaste året inte har gjorts på en samlad nivå av rektorn. De säger att de på klasskonferenser går igenom kunskapsresultat för de elever som inte når lägst betyg E. Lärarna, representanter för elevhälsan samt rektorn säger att en uppföljning av kunskapsresultaten görs individuellt av lärare eller i arbetslaget, men att resultaten inte lämnas vidare till eller sammanställs av rektorn. Rektorn uppger att slutbetygen sammanställs och att det inför Skolinspektionens granskning gjordes en sammanställning och en analys av ett antal parametrar gällande skolans resultat och att rektorn då såg att en liknande sammanställning och analys inte fanns tillgänglig på skolenhetsnivå. Både lärare och rektor uppger att det inte finns rutiner för arbetet med att följa upp kunskapsresultaten eller hur analysen ska genomföras.

Granskningen visar vidare att värdegrundsuppdraget delvis integreras i undervisningen men att det inte följs upp av rektor. Lärarna säger att de behandlar värdegrundsfrågor i undervisningen utifrån kursplanerna och likabehandlingsplanen men att ingen uppföljning av det har genomförts på rektorsnivå. Rektorn berättar att om värdegrundsarbetet integreras i undervisningen inte följs upp på något specifikt sätt.

Granskningen visar att rektors uppföljning av undervisningens genomförande och lärares förutsättningar är begränsad. Lärare samt rektor uppger att respektive lärare skickar kursplaneringar till rektorn och att det ger en bra bild av undervisningen. De berättar vidare att det i dagsläget inte finns något sätt där rektorn följer upp undervisningens genomförande. Då rektorn är den femte rektorn på två år menar både lärare och rektorn att det är anledningen till att någon sådan uppföljning inte genomförts under det innevarande läsåret.

Av granskningen framgår vidare att lärarna besöker elever på deras APL-plats (Arbetsplatsförlagt lärande) och ansvarar för uppföljning av det arbetsplatsförlagda lärandet men att rektors uppföljning av den utbildning som sker på APL saknas. Rektorn säger att det sker mycket arbete inför APL-perioderna men säger att han inte kan svara på om hur det efterföljande arbetet bedrivs. Rektorn och lärarna uppger att det finns ett APL-avtal med arbetsplatsen, en checklista och ett schema "APL – arbetsflöde" som är dokument för att kunna förbereda och introducera eleven och arbetsplatsen för varandra. Lärarna och rektorn uppger att samtliga elever besöks på de arbetsplatser där de genomför det arbetsplatsförlagda lärandet. Lärarna säger vidare att yrkeslärarna tillsammans med mentorerna och den biträdande rektorn kan ta beslut om att stryka arbetsplatsen från skolans register om de anser att en APL-plats

inte håller hög kvalitet. Rektorn har en bild av att skolan och lärarna har ett bra samarbete med APL-platser och handledare.

Enligt Skolverkets allmänna råd för kvalitetsarbete ska resultaten följas upp och analyseras i förhållande till de nationella målen, det vill säga måluppfyllelsen ska bedömas och vilka förutsättningar som kan påverka resultaten.¹ Rektorn bör sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen, samt se till att det utöver uppföljningen genomförs utvärderingar av särskilt identifierade områden inom enheten. För rektorn är det viktigt att analysera orsaken till skillnader i måluppfyllelse mellan olika grupper och klasser eller mellan olika ämnen och målområden i läroplanerna. Analysens mål är att på ett trovärdigt sätt bedöma kvaliteten i förhållande till de nationella målen, men också att identifiera faktorer som har påverkat måluppfyllelsen och som kan vara utgångspunkt för utvecklingsarbetet.²

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektor initierar ett systematiskt kvalitetsarbete som bygger på en uppföljning av skolenhetens resultat. I uppföljningen bör ett brett underlag ingå så att den analys och de utvecklingsåtgärder som genomförs speglar faktiska förhållanden och behov som finns på enheten.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

¹ Skolverkets Allmänna råd, (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet*, s. 12.

² Skolverkets Allmänna råd, (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet*, s. 26, 27 och 47.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att undervisningen vid Hvilan utbildning gymnasieskola huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är mestadels målfokuserad, varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Det finns inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära.

Granskningen visar också att lärarna har höga förväntningar på eleverna.

Skolinspektionens granskning visar även att elever i undervisningen ges strategier för sitt eget lärande, får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande samt att eleverna ges möjligheter till att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna

Granskningen visar dock att alla lärare inte anpassar undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Målfokus, variation och struktur i undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är målfokuserad och strukturerad men att det varierar om lärarna tydliggör undervisningens syfte.

Lärare och elever uppger i intervjuer att målen för undervisningen presenteras på olika sätt. Ett exempel på detta är genom att hela terminens innehåll går igenom för att skapa en översikt – detta görs då både muntligt och skriftligt, genom att målen finns på skolans digitala plattform och att eleverna får det i pappersform vilka även sätts upp i klassrummet. I skolans egen enkät 2018 ger svaren från elever ett medelvärde på cirka 4,1 (på en skala från 0–5) på påståendet ”Jag får tillräcklig information om min utbildning (kurser, val, planering) från skolan”.

Lärarna och rektorn berättar att det finns en mall för hur arbetsområdena i kurserna struktureras med innehåll, kursmål, syfte, arbetssätt och hur bedömning ska gå till. Elever och lärare säger att dessa delar även finns i skolans digitala system. Flera elever uppger dock att de inte tycker att de får syftet med undervisningen förklarat för sig. Andra elever tycker att de alltid får syftet tydligt beskrivet genom kopplingar till deras framtida yrke. Lärarna ger i intervju exempel på hur de gör kopplingar till framtida

yrken, demokratiuppdraget i läroplanen och praktiska företeelser i vardag eller näringsliv. Av observationer framgår att flertalet lektioner är strukturerade med inledningar och förklaringar av vad eleverna ska göra under lektionen och varför. Vid några lektioner förklaras syftet med undervisningen och det finns en koppling till målen i kursplanen som läraren hänvisar till på skolans lärplattform. På någon lektion observerar Skolinspektionen en sammanfattande avslutning av lektionen med kopplingar till nästkommande lektion och på en annan lektion en avslutande skriftlig uppgift om lektionens tema och vad de lärt sig.

Granskningen visar att undervisningen är varierad och till största delen innehåller ett aktivt lärarstöd. Elever och lärare ger i intervjuer exempel på både variation i arbetssätt och i typer av uppgifter. De berättar om att det är en mix av grupp-, par- och individuellt arbete som beror på vilken typ av uppgift det är. Vidare framhåller lärarna, då en del arbetspass är långa, att de växlar mellan teoretiska och mer praktiska avsnitt som är kopplade till varandra med inslag av laborationer, att känna och arbeta med hela kroppen. Vid samtliga lektionsobservationer ser Skolinspektionen olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans i undervisningen. I lektionsobservationer ser Skolinspektionen exempel på då film, bildspel, text, gruppdiskussion och korta föredrag är inslag under passets gång. Eleverna har inför det sistnämnda momentet förberett ett kortare föredrag utifrån en självvald artikel på ett av läraren bestämt tema. Exempel på praktiskt arbetssätt är då elever i flera moment skapar ett tillbehör under ett arbetspass i floristutbildningen.

Eleverna säger att de tycker att de får den hjälpen de behöver i form av lärarstöd på lektionerna. Dock säger några elever att någon lärare inte förklarar i den omfattningen som gör att de förstår och kommer igång med sitt skolarbete. Vid samtliga lektioner observerar Skolinspektionen ett aktivt lärarstöd så att alla elever kommer igång och jobbar. Ett exempel på lärarstöd är i form av tydliga förklaringar av ord och begrepp genom användandet av synonymer, förklaringar i bild samt gestaltande. Lärarstödet bibehålls genom att läraren följer upp hur elevens arbete fortlöper. Det finns även exempel på elever som får studiehandledning på sitt modersmål. I intervju med elever på språkintröddning säger eleverna att de upplever att de får stöd i undervisningen men att det i några ämnen varierar i vilken utsträckning de får det.

Reflektion och delaktighet

Granskningen visar att undervisningen innehåller moment där eleverna ges strategier för och möjligheter att reflektera över sitt eget lärande samt ges uppgifter att reflektera över utan ett givet svar.

Elever och lärare säger att de i undervisningen diskuterar mycket utifrån frågeställningar och problem och att alla får uttrycka sina åsikter. Eleverna säger vidare att då de avslutar ett projekt får de själva tänka över vad som kan göras bättre vid nästa projekt. Efter det får klasskompisar och lärare komma med återkoppling. De säger vidare att några lärare har tagit upp frågor kring hur de som elever bäst lär sig. Lärarna berättar att de i samband med samtal om bedömning och vad eleverna lärt sig knyter an till innehåll, kursmål och gör eleverna delaktiga i tänkandet kring kunskapskrav och hur de ligger till i sin utveckling. De säger att de involverar eleverna i tänkandet kring vad som krävs på olika nivåer. Uppgifterna i undervisningen som Skolinspektionen observerar är i några fall utan begränsningar på det viset att det inte finns något givet resultat eller exakt svar. Lärare problematiserar till exempel lektionsinnehållet och ställer frågor kring elevers föredrag och i de diskussioner som uppstår.

Skolinspektionen ser i lektionsobservationer många exempel då eleverna ges utrymme att reflektera över uppgifter utan ett givet svar. På flera lektioner fångas elevernas kunskapsutveckling upp genom en repetition av innehållet från föregående lektion och att öppna frågor ställs. Exempel på sådana frågor: Hur tror ni att det kommer att påverka...? Vad finns det för alternativ till...? Varför utvecklas...?

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Elever och lärare berättar att de utvärderar undervisningen genom olika metoder. Rektorn och lärarna berättar att kursutvärderingar görs på de nationella programmen, dels halvvägs in i kursen, och sedan inför kursavslutet. I intervjuer med elever och lärare framkommer att utvärdering av undervisningen sker genom kursutvärderingar, exit-notes (läraren samlar in korta redogörelser eller utvärderingar i slutet av ett arbetspass), kahoot (en internetbaserad lär- och spelplattform som kan användas till att kolla av vad eleverna lärt sig under ett arbetspass) samt utvärderingar i slutet av lektioner. De säger vidare att de även utvärderar undervisningen tillsammans genom att eleverna lämnar in skriftligt eller att de samtalar om kurser, lektioner eller moment i undervisningen. Det kan handla om både arbetssätt, examinationsformer och/eller innehåll i lektioner eller kurser. Lärare berättar vidare att de utvärderar för att kunna anpassa innehållet i kommande kurser. Delar som lärarna till exempel tar hänsyn till efter utvärderingarna är valmöjligheter inom ett arbetsområde, att eleverna får vara med och välja stoff, hur eleverna tror upplägget fungerar eller vilken svårighetsgrad ett moment kan ha.

Motivation, stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna i undervisningen överlag har höga förväntningar på eleverna, motiverar dem samt att eleverna får stimulans och utmaningar.

Granskningen visar att undervisningen stärker elevernas motivation och självförtroende. Granskningen visar också att undervisningen är anpassad till samt stimulerar och utmanar eleverna på de nationella programmen. Eleverna säger att lärarna förklarar och ställer frågor vilket gör undervisningen intressant. Vidare berättar de att för att de ska bli stimulerade och höja motivationen skiftar lärarna mellan olika sätt att undervisa och använder sig av humor i undervisningen. Elever tar också upp att de får lära sig nya tekniker när de vill ha någon utmaning för att göra undervisningen mer intressant. Samtliga lektioner innehåller positiv bekräftelse, både individuellt och i grupp. Uppgifterna är anpassade för de elever som går i grupperna. Exempel på detta är att läraren använder sig av flera olika läromedel för olika elever. Elever berättar att de anser att undervisningen allmänt ligger på en lagom svårighetsnivå. Eleverna och lärarna säger vidare att det finns uppgifter och inläsningsmaterial i undervisningen som är på olika nivåer genom att de kan utföras på både grundnivå samt på en mer utförlig nivå. Elever och lärare ger exempel på att elever får läromedel som innehållsmässigt är av skilda svårighetsgrader och att det finns fördjupningsuppgifter eller lättare uppgifter att använda. Lärarna berättar att deras möjligheter att anpassa undervisningen är goda på de nationella programmen. Lärarna berättar att de arbetar mycket med att koppla det teoretiska till det praktiska med att känna och laborera i undervisningen. De utnyttjar växthusen och åkrarna och de faciliteter de har på skolan. I skolans egen enkät så ger eleverna påståendet "Våra undervisningslokaler fungerar bra till våra utbildningar." ett medelvärde på cirka 4,4 på en femgradig skala.

Skolinspektionens granskning visar dock att anpassningen av undervisningen på språkintröduktion är begränsad. Detta beskrivs nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att skolan tar reda på vilka förutsättningar och behov eleverna på språkintröduktion har och att lärarna anpassar undervisningen efter aktuell elevgrupp.

Skolinspektionens granskning visar att anpassningar av undervisningen på språkintröduktion inte görs i tillräcklig utsträckning.

Enligt skollagen 3 kap. § 3 ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Eleverna på språkintröduktion säger i intervju att det i några ämnen är svårt att förstå undervisningen och att lärare ibland låter eleverna jobba själva med en bok eller ett material som de inte förstår. Det kan även, enligt eleverna, röra sig om avsaknad av kommunikation om vad undervisningen syftar till. Eleverna uttrycker att det finns en variation i hur väl lärarna anpassar undervisningen i sättet att förklara och/eller anpassa till elevernas förståelse. Lärarna berättar att de har många elever med extra behov och att det för tillfället saknas en specialpedagog. Lärarna säger även att omfattningen av tid med studiehandledare på modersmålet varierar mellan grupper och mellan språk och att elever skulle behöva mer. Någon lärare har inte någon studiehandledning på modersmålet under sina lektioner medan elever i andra grupper kan få studiehandledning. Lärarna tar även upp att det finns ett behov av att kunskaperna för eleverna på språkintröduktion kartläggs bättre för att veta vilka behov och förutsättningar eleven har. Lärarna säger vidare att de själva behöver vidareutbildning i läs- och skrivutveckling för att bättre möta elevernas behov. Vidare säger lärarna att kursutvärderingar inte görs med eleverna på språkintröduktion. Dock säger de att de utvärderar muntligt med eleverna. De berättar vidare att det är sämre med rutiner kring intröduktionsprogrammen på skolan överlag än de nationella programmen och att organisationen inte har "landat" med rutiner från skolläningen. (Se även Utvecklingsområdet: *Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat* i detta beslut.)

I Skolinspektionens tematiska granskningsrapport *Utmaningar i undervisningen* framkommer att när undervisningen inte i tillräcklig grad anpassas efter elevernas bakgrund, intressen och behov utan bedrivs på medelnivå blir resultatet många gånger en undervisning som inte passar tillräckligt många elever. Många lärare behöver stöd för att kunna utveckla sin undervisning. Det handlar om att hjälpa dem att se vad i undervisningen som behöver utvecklas; när förväntningarna är för låga; när elevinflytandet är för begränsat; när uppgifterna inte är utmanande; när eleverna inte tränas i de mer avancerade förmågorna; när fokus ligger för ensidigt på faktakunskaper; när stödet uteblir. Det handlar också om att lärare behöver hjälp att

hitta strategier och konkreta verktyg. Kollegor och rektorn har då en viktig roll.³ Vikten av studiehandledning på modersmålet för elevernas utbildning har bland annat konstaterats i Skolverkets uppföljning av Språkintröduktion.⁴

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektor och lärare inleder ett arbete med att anpassa undervisningen på språkintröduktion utifrån elevernas behov så att alla elever ges den ledning och stimulans de behöver. Som ett led i detta arbete bör rektor också se till att lärare ges möjlighet att kompetensutveckla sig.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklichkeit, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolans arbete med att skapa trygghet och studiero är välfungerande. Av svaren i samtliga intervjugrupper framgår att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet och studiero på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

³ Skolinspektionen (2016a) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen s. 8, 13-14

⁴ Skolverket (2017) Uppföljning av språkintröduktion: Beskrivande statistik på nationell nivå och exempel på hur nyanlända elever kan ges möjlighet att använda sitt modersmål i undervisningen, Rapport 454 Stockholm: Skolverket s. 7.

Trygghet och studiero

Granskningen visar att det finns ett medvetet och samlat arbete med att skapa studiero och trygghet på skolan.

Skolinspektionens granskning visar att Hvilan utbildning gymnasieskola bedriver ett medvetet arbete för att säkerställa trygghet på skolan. Elever, lärare och rektor säger att tryggheten är god på skolan. I dokumentation och i intervjuer med elever framkommer att skolan genomför årliga enkäter för att mäta hur eleverna upplever tryggheten på skolan och var de eventuellt upplever otrygghet. I skolans enkätsvar från 2018 får påståendet "Jag känner mig trygg på rasterna." ett medelvärde på cirka 4,6 på en femgradig skala. 95 procent av eleverna svarar i samma enkät att de har fått information om skolans likabehandlingsplan. Några elever och lärare säger dock att de inte känner igen att enkäten gjordes under höstterminen på introduktionsprogrammen. Lärarna säger att det finns ett gemensamt förhållningssätt som de pratar om i samband med arbete om likabehandlingsplanen. Rektor, lärare och elever säger att det finns en rutin som eleverna vet om - att de kontakter mentorerna eller rektor om det skulle ske något eller om de blir utsatta för något. Rektor, lärare och representanter för elevhälsan säger att det är personaltätt ute i korridorer, aula och matsal vilket ökar tryggheten. Vid tillfälle då det skett något säger intervjugrupperna att det åtgärdats genom lärare, elevhälsa eller rektor.

Granskningen visar även att Hvilan utbildning gymnasieskola har ett samlat arbete för att skapa studiero. Rektor, lärare och elever berättar att det är en god studiemiljö på skolan. Frågor i skolans egen enkät kring ordningsregler och om lärarna ser till att de efterföljs får medelvärden på cirka 3,8 och 3,9 på en femgradig skala. Lärarna, rektor och elever säger att det finns ordningsregler för eleverna men det framgår också av intervjuerna att det råder delade meningar om de är uppdaterade eller huruvida eleverna har deltagit i utformandet av dem. Lärare och elever säger att det nyligen har startats upp ett nytt elevråd där bland annat ordningsregler ska uppdateras. Lärare och elever säger att om det är något som stör studieron så åtgärdas det genom att lärarna till exempel säger till eller att eleverna får sitta i olika studiemiljöer. Representanter från elevhälsan tar ett exempel från höstterminen då det var oroligt i en klass. Elevhälsan åtgärdade detta genom att i diskussion med läraren bestämma ett antal övningar som genomfördes i klassen som elevhälsan sedan följde upp. Rektor säger att insatser som gemensamma friluftsdagar, vinterbal för eleverna, kick-off insatser för att skapa en vi-känsla på skolan bidrar till det förebyggande arbetet kring trygghet och studiero.

Vid alla lektioner som Skolinspektionen observerar arbetar elever utan att störa varandra. Personalen vidtar vid några få tillfällen åtgärder för att bibehålla studieron. Det sker till exempel genom att läraren pratar tyst med den elev som stör eller uppmanar alla att lyssna på varandra då någon annan talar.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att förutsättningarna för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg är begränsad. Granskningen visar att rektors analys av skillnader i betygssättningen är snäv. Vidare skapar inte rektor förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina betyg för att säkerställa likvärdiga bedömningar och Skolinspektionen bedömer att det i första hand är detta som skolan bör prioritera.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Rektors analys av skillnader i betygssättning

Granskningen visar att rektorns analys av skillnader i betygssättningen är begränsad.

Rektorn uppger att det inför Skolinspektionens besök har gjorts en sammanställning av genomsnittlig betygspoäng i alla tre åren i gymnasiet. Analysen av den sammanställningen gjordes nyligen före Skolinspektionens besök då det saknades en sådan inför kvalitetsgranskningen. Betygen varierar enligt rektorn stort mellan läsår då elevantalet är litet och då en eller några elever ger stora procentuella skillnader i utfallet. Fortsatt redogör rektorn i dokumentation för att det finns små skillnader i betygsmedelvärde i inriktningkurserna mellan olika program. Ett exempel är mellan Naturbruks- och Hantverksprogrammet där skillnaden i betygsmedelvärde är 0,22 poäng. Vidare uppger rektorn att det inte finns någon kurs där antalet betyg F utmärker sig i jämförelser.

Lärarna och rektorn säger att det inte har skett några diskussioner under ledning av den nuvarande rektorn om analysen av betygsskillnader mellan lärare, program eller ämnen men att den tidigare rektorn har haft ett möte med en del av kollegiet angående skillnader mellan provbetyg på de nationella ämnesproven och kursbetygen. Elevernas provbetyg i de nationella proven som gjordes vårterminen 2018 var i engelska 5 i 62 procent fall högre än kursbetyget, i matematik 1A 42 procent högre än kursbetyget och i svenska 1 77 procent högre än kursbetyget. (Antalet elever som genomförde proven var tretton i svenska och engelska samt tolv i matematik) Skillnaderna, säger lärarna, har de diskuterat med både elever och i kollegiet. Rektorn säger att det finns en rutin på skolan om att det ska finnas en motivering då det finns skillnader mellan provbetyg på det nationella provet och kursbetyg.

Likvärdiga bedömningar

Granskningen visar att lärare ges begränsade förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg. Av intervjuer med lärare och rektor framgår att det finns ett behov av att i högre utsträckning diskutera bedömningar och betygssättning. Detta beskrivs närmare under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ser till att lärare ges förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg.

Skolinspektionens granskning visar att lärarnas förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg är begränsade.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Rektorn säger i intervju att det finns mötestid då lärarna kan diskutera och samarbeta kring betyg. Rektor säger vidare att de nationella ämnesproven sambedöms inom skolan. Lärarna säger att det inte finns något bestämt från skolledningen kring styrd mötestid eller agenda då lärarna ska samarbeta kring betygssättning. De säger vidare att det sker en hel del diskussioner om betyg och bedömning men att detta sker på initiativ av kollegor. Det har enligt lärarna inte funnits några studiedagar med betyg som tema, men att kollegiet har efterfrågat sådana tillfällen. Rektorn har identifierat ett behov av att ha bedömning och betyg som ett av fokusområdena i skolans prioriterade utvecklingsområden. Anledningen till detta är enligt rektorn att bibehålla

och utveckla kvaliteten för både nya och befintliga lärare varav några yrkeslärare inte har någon lärarutbildning. Lärarna och rektorn uppger att det är två studiedagar under vårterminen 2019 som ägnas åt Skolverkets allmänna råd inom betyg och bedömning. Lärarna och rektorn berättar att Skolverkets allmänna råd om betyg och bedömning har skickats ut till samtliga lärare med uppgift att läsa dem inför studiedagarna. Lärare berättar att de har tillgång till Skolverkets bedömningsportal men att det inte är bestämt från skolledningen om de ska använda den. Lärare och rektor säger att det finns legitimerade lärare som är handledare åt icke legitimerade lärare när det gäller betygssättning.

Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.⁵

Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen rektorn att fortsätta och förstärka arbetet med att ge förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra betyg. I detta ingår att säkerställa att samtliga lärare diskuterar bedömning och betyg i syfte att göra likvärdiga bedömningar.

⁵ Skolverkets allmänna råd med kommentarer(2018) *Betyg och betygssättning*, s.15, 22 och 23.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef
Signerat av: Cecilia Kjellman

X Lars Jennfors

Föredragande
Signerat av: Lars Jennfors

I handläggningen av ärendet har även Jenny Fahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan har ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 12 februari 2019 och den 13 februari 2019. Besöket genomfördes av Lars Jennfors och Jenny Fahlman.

Hvilan Utbildning är en gymnasieskola i Kabbarp med Hvilan Utbildning AB som huvudman. Skolan är belägen i Kabbarp i Staffanstorps kommun. I skolans gymnasium går cirka 113 elever varav 61 elever går på något av de nationella programmen; Naturbruk, Hantverk, Bygg- och anläggning, Samhällsvetenskap, Naturvetenskap eller Ekonomi. 52 elever går Introduktionsprogram – språkintröduktion, yrkesintröduktion eller programinriktat individuellt val. Skolan leds av en rektor som tillträdde tjänsten inför vårterminen 2019.